

РАДА НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

**ОСНОВНІ ЗАСАДИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ
ПОЛІТИКИ НА 2021 РІК
ТА СЕРЕДНЬОСТРОКОВУ ПЕРСПЕКТИВУ**

Схвалено рішенням Ради Національного банку України
від 10 вересня 2020 року

Київ – 2020

Зміст

Вступ.....	2
I. Макроекономічне середовище та ризики.....	3
1.1. Зовнішнє макроекономічне середовище та ризики.....	3
1.2. Економіка України та ризики.....	5
II. Особливості проведення грошово-кредитної політики у 2021 році та середньостроковій перспективі.....	6
2.1. Монетарний режим та цілі монетарної політики.....	6
2.2. Принципи та інструменти монетарної політики.....	8
2.3. Режим обмінного курсу та валютні інтервенції.....	9
2.4. Сприяння фінансовій стабільності.....	11
2.5. Підтримання стійких темпів економічного зростання.....	13
2.6. Посилення ефективності монетарної політики та розвиток фінансових ринків.....	15
2.7. Комунікаційна політика Національного банку України.....	16

Вступ

Основні засади грошово-кредитної політики на 2021 рік та середньострокову перспективу (далі – Основні засади) розроблено Радою Національного банку України (далі – Рада Національного банку) відповідно до статті 100 Конституції України і статей 8, 9 та 24 Закону України “Про Національний банк України” з урахуванням цілей, принципів та інструментів монетарної політики Національного банку України (далі – Національний банк), визначених Стратегією монетарної політики Національного банку України¹.

Основні засади деталізують особливості проведення грошово-кредитної (монетарної) політики, у тому числі макроекономічний контекст її реалізації, у 2021 році та в середньостроковій перспективі.

Ураховуючи статтю 99 Конституції України та статтю 6 Закону України “Про Національний банк України”, на виконання основної функції Національного банку щодо забезпечення стабільності грошової одиниці України пріоритетною ціллю грошово-кредитної (монетарної) політики залишатиметься досягнення та підтримка цінової стабільності в державі. Другою за пріоритетністю ціллю є сприяння фінансовій стабільності, у тому числі стабільності банківської системи, якщо це не перешкоджає досягненню і підтриманню цінової стабільності. Третьою ціллю є сприяння додержанню стійких темпів економічного зростання та підтримка економічної політики Кабінету Міністрів України за умови, що це не перешкоджає виконанню перших двох цілей. Відповідно до статті 1 Закону України “Про Національний банк України” цінова стабільність – збереження купівельної спроможності національної валюти шляхом підтримання в середньостроковій перспективі (від трьох до п’яти років) низьких, стабільних темпів інфляції, що вимірюються індексом споживчих цін.

Оскільки забезпечення сталого економічного розвитку в Україні неможливе без поступу в здійсненні реформ, Національний банк разом із Урядом України докладатиме всіх зусиль для продовження виконання цілей, критеріїв та заходів щодо реформування економіки та фінансової системи, передбачених співпрацею з МВФ, іншими міжнародними фінансовими організаціями та інституціями ЄС.

Рада Національного банку на виконання Конституції України та Закону України “Про Національний банк України” здійснює контроль за проведенням монетарної політики та аналіз її впливу на стан соціально-економічного розвитку. Сутність контролю полягає в аналізі відповідності прийнятих рішень із монетарної політики необхідності досягнення визначених цілей та наявним

---

¹ Схвалено рішенням Ради Національного банку України від 13 липня 2018 року № 37-рд.

на момент ухвалення рішень ризикам, а також якості припущень та прогнозу макроекономічного розвитку, зокрема інфляції.

I. Макроекономічне середовище та ризики

1.1. Зовнішнє макроекономічне середовище та ризики

Уведення карантинних обмежень з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі – COVID-19), призвело до стрімкого зниження економічної активності у світі. Темпи зниження світового попиту і зайнятості були найстрімкішими за останні більше ніж десять років. Відповідно уряди та центральні банки як розвинутих країн, так і країн, ринки яких розвиваються, оголосили про підтримання національних економік.

Очікується, що після рецесії 2020 року світова економіка завдяки прийнятим монетарним та фіскальним заходам відновить зростання у 2021–2022 роках, однак, ураховуючи безпрецедентність цієї кризи, вони не повністю компенсують втрати поточного року. Відновлення розвинених економік буде тривалим через швидкі темпи поширення епідемії (насамперед у США) та внутрішні дисбаланси (зокрема боргові проблеми окремих країн Єврозони). Однак значні фіскальні стимули на тлі м'якої монетарної політики провідних центральних банків пом'якшать наслідки шоку. Економіки країн, ринки яких розвиваються, що є торговельними партнерами України, зростатимуть завдяки їх швидшому пристосуванню до нових геоекономічних умов, суттєвій фінансовій підтримці з боку міжнародних фінансових організацій та тісним торговельним зв'язкам з Китаєм (який пройшов пік пандемії в лютому).

Інфляція у світі залишатиметься пригніченою. Все ще слабкий попит, попри поступове зростання заробітних плат та зниження рівня безробіття, стримуватиме інфляційні процеси як у розвинених країнах, так і країнах, ринки яких розвиваються.

Монетарна політика провідних центральних банків залишатиметься надм'якою. Однак порівняно з кризою 2007–2009 років вплив монетарних інструментів доволі обмежений на тлі низьких процентних ставок у розвинених країнах та окремих країнах з ринками, які розвиваються. Тому країни збільшили акцент на фіскальні заходи підтримки внутрішнього попиту й економічної активності загалом. Очікується, що ставки ФРС та ЄЦБ залишатимуться на поточному рівні щонайменше протягом наступних двох

років, програми кількісного пом'якшення і надалі будуть основним інструментом монетарної підтримки.

Як наслідок, дохідність за борговими державними цінними паперами провідних країн залишатиметься на доволі низькому рівні, а брак високоприбуткових фінансових активів на глобальних фінансових ринках може підтримати інтерес інвесторів до ризикових активів. Однак через слабкість світової економіки та відсутність сталого розвитку зовнішньої торгівлі попит на ризикові фінансові активи може бути нестійким.

Фінансові умови для країн, ринки яких розвиваються, залишатимуться м'якими. Водночас доступ таких країн до глобального фінансового ринку залежатиме від боргового навантаження, рівня вразливості до шоків, а також здатності країн проводити передбачувану економічну політику, підтримувати макрофінансову стабільність та проводити структурні реформи.

Після суттєвого зниження цін у 2020 році глобальна цінова кон'юнктура дещо поліпшиться. Ціни на сталь поволі зростатимуть завдяки відновленню економічної активності, насамперед у Китаї та інших країнах Азії. Ціни на зернові коливатимуться близько поточних рівнів. Поступове відновлення світового попиту стримуватиме тиск на зниження цін, який може бути спровокований очікуваним високим урожаєм зернових. Ціни на енергоносії, зокрема нафту та природний газ, будуть відносно низькими через високі обсяги видобування та значні накопичені запаси.

Незважаючи на помірно оптимістичну тональність базового сценарію розвитку світової економіки, є суттєві ризики. Їх реалізація може зумовити відхилення від зазначеного вище сценарію продовження економічного зростання в середньостроковій перспективі. Головними тригерами, що можуть спровокувати реалізацію негативних сценаріїв, зокрема є: відновлення карантинних обмежень через нові хвилі COVID-19, зростання соціальної напруженості через політичну дестабілізацію, посилення протистояння між США та Китаєм, дезінтеграційні процеси в Європі та деглобалізаційні – у світі.

Головними ризиками для світової економіки є:

суттєве зниження попиту в країнах – торговельних партнерах України. Необхідність посилення заходів безпеки через нові хвилі COVID-19 може призвести до повторної деформації глобальних виробничих ланцюгів;

стрімке падіння цін на світових товарних ринках. Зниження світового попиту в умовах призупинення торговельних потоків та виробничих потужностей призведе до накопичення запасів та перенасичення світового ринку товарами. Найбільше може постраждати ринок чорних металів;

вдплив капіталу з країн, ринки яких розвиваються. Очікування погіршення світової економіки призведе до перерозподілу капіталу до країн, які вирізняються серед інших стійкістю макрофінансового середовища та достатнім рівнем проведення структурних реформ.

1.2. Економіка України та ризики

Економіка України пристосовуватиметься до нових умов з поступовим поверненням макроекономічних показників до своїх рівноважних рівнів. Зростання ВВП поступово відновлюватиметься та прямуватиме до потенційного рівня. У 2021 році та надалі продуктивність виробництва зростатиме як під впливом реальної конвергенції економіки до рівня більш розвинених країн-сусідів, так і внаслідок післякризової оптимізації бізнес-процесів.

На тлі відміни карантинних обмежень та поживлення зовнішнього попиту економічна активність у більшості видів економічної діяльності відновлюватиметься стійкими темпами. Економіка відновлюватиметься на тлі зростання зовнішнього попиту з 2021 року. Торговельні партнери України значною мірою подолають епідемію та відновлять економічну активність, створюючи попит на українську експортну продукцію. Водночас відбуватиметься активізація внутрішнього споживчого та інвестиційного попиту.

Пом'якшення монетарних умов та значний фіскальний імпульс сприятимуть активізації економічного зростання та відповідно поверненню інфляції до цілі. Монетарна та фіскальна політики залишатимуться м'якими, доки ефекти з боку стисненого попиту превалюватимуть та визначатимуть низькоінфляційне середовище. Послаблення карантинних обмежень як в Україні, так і в світі стане підґрунтям для відновлення всіх сфер діяльності. Відновлення споживчого та інвестиційного попиту поступово тиснутиме на інфляцію, унаслідок чого вона повернеться близько до цілі 5%. Прискорення економічної активності на тлі продовження процесів трудової міграції зумовлюватиме зростання витрат на виплату заробітної плати в Україні, що створюватиме тиск на інфляцію також і з боку пропозиції.

Дефіцит поточного рахунку розширюватиметься, однак залишиться в прийнятних межах (близько 4% ВВП). Розширення відбуватиметься внаслідок поступового зростання сукупного попиту та зниження надходжень від транзиту

газу. Імпорт матиме значною мірою інвестиційну спрямованість, створюючи підґрунтя для нарощення експортного потенціалу.

Міжнародні резерви зростатимуть, створюючи “подушку безпеки” на випадок кризових явищ. Обсяг міжнародних резервів наблизатиметься до достатнього рівня, який визначається композитним критерієм МВФ. Проведення послідовної та передбачуваної економічної політики зберігатиме інтерес інвесторів на тлі досить низьких ставок у світі. Це створюватиме можливість Національного банку й надалі проводити викуп валютних надходжень. Завдяки цьому зберігатиметься профіцит ліквідності в банківській системі.

Незважаючи на низький поточний рівень інфляції, Національний банк приділятиме належну увагу проінфляційним ризикам, які історично превалювали та все ще залишаються актуальними. Інфляційні очікування хоча і знижуються, однак ще не є жорстко заякореними на рівні цілі та залишаються досить чутливими до монетарної політики. У таких умовах зниження довіри до монетарної політики може досить швидко розбалансувати очікування.

Основними ризиками є припинення співпраці з МВФ, згортання структурних реформ та триваліший строк пандемії коронавірусу зі збереженням обмежувальних заходів на довший період. Від цього безпосередньо залежатиме швидкість відновлення як глобальної, так і української економіки. Також залишаються актуальними ризики зниження урожаю внаслідок несприятливих погодних умов та ескалації військового конфлікту на сході країни.

II. Особливості проведення грошово-кредитної політики у 2021 році та середньостроковій перспективі

2.1. Монетарний режим та цілі монетарної політики

У 2021 році та надалі Національний банк продовжить використовувати монетарний режим гнучкого інфляційного таргетування, що ґрунтується на плаваючому обмінному курсі, з акцентом на підтримання фінансової стабільності та забезпечення стійких темпів економічного зростання.

Інфляційне таргетування, уперше закріплене в Основних засадах на 2017 рік та середньострокову перспективу, очікувано продемонструвало послідовність політики в досягненні низької та стабільної інфляції та

підтриманні стійких темпів економічного зростання в Україні. Зокрема, Україна увійшла в кризу, спричинену COVID-19, зі стабільним зростанням ВВП, помірними інфляцією та дефіцитом поточного рахунку, здоровими банківським сектором та державними фінансами.

Ціллю грошово-кредитної (монетарної) політики є підтримання інфляції у середньостроковій перспективі на рівні 5% із допустимим діапазоном відхилень ± 1 в. п.

Рішення з монетарної політики залишатимуться передбачуваними, послідовними та спрямовуватимуться на приведення інфляції до цілі 5% на горизонті політики 9–18 місяців. Така ціль у 5% із допустимим діапазоном відхилень ± 1 в. п. буде постійною.

Незмінність середньострокової інфляційної цілі та принципів монетарної політики сприятиме стабілізації очікувань, підвищенню прозорості дій Національного банку, що відобразиться на коректнішому включенні інфляційних ризиків у структуру процентних ставок та їх стабілізації на низькому рівні. Прогнозованість інфляції та зниження її волатильності сприятимуть поглибленню грошово-кредитного ринку та розширюватимуть можливості позикового фінансування інвестицій. Отже, головними критеріями успішності монетарної політики залишатиметься заякореність інфляційних очікувань на рівні цільового показника та відповідність фактичної інфляції її цільовим значенням у середньостроковій перспективі.

Для сприяння економічному зростанню Національний банк використовуватиме гнучкість режиму інфляційного таргетування, зокрема, допускаючи тимчасове відхилення інфляції від цілі, якщо це не перешкоджатиме її поверненню до цільового діапазону на прийнятному горизонті політики. В окремі короткострокові періоди інфляція може відхилятися від установленої цілі через вплив зовнішніх і внутрішніх шоків, які є поза безпосереднім впливом грошово-кредитної (монетарної) політики Національного банку (зокрема таких, як зміни цін на сировинні товари та інші високоволатильні компоненти індексу споживчих цін, відхилення адміністративно регульованих цін від раніше заявленого рівня).

Національний банк, ураховуючи досягнення цілей з цінової та фінансової стабільності, приділятиме особливу увагу питанню активізації банківського кредитування задля досягнення цілі з підтримки стійких темпів економічного зростання.

2.2. Принципи та інструменти монетарної політики

Монетарна політика проводитиметься згідно з такими принципами:

- пріоритетність досягнення та підтримання цінової стабільності в державі;
- підтримання економічного зростання з урахуванням гнучкості режиму інфляційного таргетування;
- перспективний характер прийняття рішень з монетарної політики, які мають спрямовуватися на приведення інфляції до цільових показників на середньостроковому горизонті політики;
- застосування ключової (облікової) ставки як основного інструменту монетарної політики;
- постійне вдосконалення прогнозного інструментарію, що включає, зокрема, аналіз усіх доступних даних, використання прогнозних моделей та експертних суджень;
- дотримання режиму плаваючого обмінного курсу;
- інституційна, фінансова та операційна незалежність Національного банку для належного виконання його функцій;
- прозорість та підзвітність діяльності Національного банку за допомогою сталої системи комунікацій із суспільством.

Як основний монетарний інструмент Національний банк використовуватиме ключову (облікову) ставку, яка відображає стан монетарної політики. За нижчого за цільове значення прогнозу інфляції Національний банк пом'якшуватиме монетарну політику, утримуючи ключову ставку нижче нейтрального (рівноважного) рівня, що сприятиме пожвавленню ділової активності та відповідно поверненню інфляції до цілі. І навпаки – у разі перевищення прогнозом інфляції її цільового значення Національний банк виходитиме з потреби проведення жорсткішої монетарної політики для повернення прогнозного рівня інфляції до цільового. Таким чином, інфляція в середньостроковій перспективі завжди має повертатися до цілі. За умов стабілізації інфляції близько до цілі на прийнятному горизонті політики Національний банк наблизитиме та утримуватиме ключову ставку близько її нейтрального рівня.

Вплив облікової ставки на фінансовий ринок та економіку забезпечуватиметься завдяки досягненню Національним банком операційної цілі монетарної політики, яка полягає в утриманні гривневих короткострокових міжбанківських ставок на рівні, близькому до облікової

ставки, у межах коридору процентних ставок за інструментами постійного доступу.

Досягнення операційної цілі монетарної політики забезпечуватиметься за рахунок проведення операцій із регулювання ліквідності за обліковою ставкою (або близькою до неї процентною ставкою в разі проведення операцій аукціонного типу). З урахуванням структурної позиції ліквідності банківської системи (профіцит або дефіцит) та її обсягів, а також з метою надання банкам більшої гнучкості в управлінні власною ліквідністю для реагування на підвищену турбулентність на фінансових ринках Національний банк здійснюватиме гнучку адаптацію операційного дизайну монетарної політики. Зокрема, це може відбуватися шляхом зміни частоти, строків та обсягів проведення операцій із підтримання ліквідності та розміщення депозитних сертифікатів, зміни переліку прийнятної застави, яку банки можуть надавати для отримання рефінансування. Національний банк продовжить уважно стежити за ситуацією, щоб оцінити можливу потребу в інших заходах щодо забезпечення ліквідності, водночас зберігаючи належну практику управління ризиками.

Національний банк також може застосовувати інші (додаткові) інструменти монетарної політики:

- інтервенції на валютному ринку;
- зміну нормативів обов'язкових резервів;
- операції РЕПО;
- купівлю та продаж державних цінних паперів на вторинному ринку;
- операції СВОП;
- інші інструменти, визначені Законом України "Про Національний банк України".

Використання цих інструментів сприятиме підвищенню дієвості механізму монетарної трансмісії та розвитку фінансового ринку. Водночас під час прийняття рішень з монетарної політики Національний банк уникатиме заходів, які знижуватимуть ефективність каналів монетарної трансмісії, та відповідно обмежуватимуть потенціал впливу монетарних інструментів на інфляційні процеси та економічну динаміку.

2.3. Режим обмінного курсу та валютні інтервенції

Національний банк продовжить дотримуватися режиму плаваючого курсоутворення і не протидіятиме фундаментальним тенденціям обмінного

курсу. Отже, монетарна політика не спрямовуватиметься на досягнення певного рівня або діапазону обмінного курсу.

Як додатковий монетарний інструмент Національний банк матиме змогу застосовувати валютні інтервенції з метою виконання таких завдань:

накопичення міжнародних резервів для досягнення ними достатності за композитним критерієм МВФ. Достатній рівень міжнародних резервів є захисним механізмом фінансової системи України та економіки від зовнішніх шоків, а також сприяє підвищенню довіри до її стійкості з боку як національних, так і іноземних інвесторів;

згладжування функціонування валютного ринку. Це необхідно для уникнення негативного впливу на цінову та фінансову стабільність надлишкової волатильності обмінного курсу та екстраординарних подій на валютному ринку, а також для мінімізації можливого негативного впливу зміни обмінного курсу на цінову конкурентоспроможність економіки України;

підтримання трансмісії ключової процентної ставки як основного інструменту грошово-кредитної політики. Це сприятиме досягненню цілей та завдань грошово-кредитної політики в ефективніший спосіб.

Ураховуючи необхідність розвитку валютного ринку, Національний банк може розглянути можливість здійснення валютних інтервенцій шляхом застосування деривативів.

Дієвість дотримання стратегії валютних інтервенцій підтверджено на практиці – Національному банку вдалося ефективно згладити ажіотажний валютний попит та поліпшити курсові очікування, незважаючи на те, що масштаб шоку на валютному ринку в березні 2020 року був співставним із шоками 2008–2009 років та 2014 року. Паніка швидко заспокоїлась і Національний банк за рахунок валютних інтервенцій компенсував витрати міжнародних резервів та зменшив присутність на валютному ринку.

Національний банк продовжить валютну лібералізацію до досягнення її кінцевої мети – скасування всіх наявних обмежень і переходу до режиму вільного руху капіталу. Це стане підґрунтям для полегшення ведення бізнесу та поліпшення інвестиційного клімату в Україні, припливу іноземного капіталу, стійкого економічного зростання. Подальше покрокове зняття всіх валютних обмежень, описаних у дорожній карті скасування валютних обмежень, зумовлюватиметься досягненням макроекономічної та макрофінансової стабілізації, а також прийняттям законів, спрямованих на підвищення якості регулювання небанківського фінансового ринку і

попередження непродуктивного відпливу капіталу з країни, та супроводжуватиметься моніторингом та аналізом можливих ризиків зовнішньоекономічної вразливості.

Водночас за виникнення загроз для фінансової та макроекономічної стабільності можливим є призупинення валютної лібералізації та/або введення заходів захисту. Утім, усвідомлюючи небажаність таких заходів для розвитку фінансового ринку та економіки України, Національний банк розглядатиме їх як засоби “останньої лінії оборони”.

2.4. Сприяння фінансовій стабільності

Криза, викликана пандемією коронавірусу та відповідними карантинними заходами, стала новим викликом та матиме далекосяжні наслідки для стійкості фінансових систем усіх країн світу. Проте завдяки зусиллям Національного банку банківська система України без збоїв пройшла найгострішу фазу кризи: вона залишилася добре капіталізованою, прибутковою та ефективною, а структура її зобов'язань – стійкою до зовнішніх шоків. Банківські послуги надавалися безперебійно, а відпливи вкладів із банків тривали менше двох тижнів.

Національний банк і надалі підтримуватиме та вживатиме невідкладних заходів для забезпечення стабільності фінансового сектору України як у цілому, так і його окремих сегментів. Утім, за поступового відновлення економіки та нормалізації умов функціонування фінансової системи Національний банк поступово згортатиме екстрені заходи щодо підтримання банків, запроваджені у зв'язку з кризою коронавірусу.

Діяльність Національного банку щодо підтримання фінансової стабільності спрямовуватиметься на підвищення стійкості фінансової системи до системних ризиків, що даватиме змогу підтримувати процеси економічного зростання за рахунок забезпечення ефективного перерозподілу фінансових ресурсів. Це здійснюватиметься завдяки стабілізації інфляційних очікувань, зваженій оцінці економічними агентами валютних ризиків, підвищенню довіри до гривні разом із поступовою дедоларизацією економічних відносин, зростанню довіри до банків та інших фінансових установ. Національний банк здійснюватиме постійний моніторинг стабільності фінансової системи в цілому, використовуючи для оцінки ризиків кількісні та якісні індикатори, модельний інструментарій, професійне судження.

Досягнення цілі Національного банку щодо забезпечення фінансової стабільності здійснюватиметься через комплекс заходів спрямованих на:

підтримання ефективного функціонування інституту фінансового посередництва, що поліпшить доступ до кредитного ресурсу, сприятиме зниженню потреби реального сектору в здійсненні зовнішніх запозичень, знижуватиме ризики дестабілізації валютного ринку та зовнішньої вразливості економіки;

підвищення стійкості фінансової системи до системних ризиків, адекватну оцінку та сприйняття ризиків учасниками ринку;

підвищення надійності ключових елементів інфраструктури грошово-кредитного і валютного ринків.

Національний банк застосовуватиме інструменти макропруденційної політики для згладжування циклічних коливань та коригування негативних зовнішніх ефектів, таких як надмірне зростання боргового навантаження та концентрація ризиків.

Водночас іншими пріоритетами Національного банку у сфері фінансової стабільності є ефективне виконання повноважень щодо регулювання ринку небанківських фінансових послуг та сприяння оновленню законодавства стосовно регулювання небанківського фінансового ринку, продовження гармонізації банківського регулювання із європейським законодавством, проведення огляду якості активів банків після завершення гострої фази кризи.

Національний банк і надалі тісно співпрацюватиме з Урядом України та іншими державними інституціями для досягнення цілі щодо фінансової стабільності, зокрема в межах роботи Ради з фінансової стабільності. Розуміючи важливість сталого розвитку фінансової системи як запоруки її здатності протидіяти шокам, Національний банк і надалі ініціюватиме зміни та сприятиме посиленню захисту прав кредиторів і вкладників, поліпшенню регулювання первинного ринку нерухомості, зменшенню рівня проблемних кредитів банків, підвищенню рівня корпоративного управління та чесної конкуренції у фінансовому секторі, прискоренню реалізації стратегії реформування державних банків, стимулюванню безготівкових розрахунків тощо. Така діяльність не лише сприятиме досягненню цілі щодо фінансової стабільності, а й поліпшуватиме механізм монетарної трансмісії.

Ураховуючи найкращі світові практики, Національний банк задіє широкий інструментарій для того, щоб банки мали змогу гнучкіше реагувати на розгортання кризових явищ та підтримувати економіку. Зокрема, Національний банк запровадив:

– Механізм довгострокового рефінансування терміном від 1 до 5 років, що сприятиме додержанню стійких темпів зростання економіки та створить

умови для поживлення кредитування реального сектору – як малого та середнього бізнесу, так і великих інфраструктурних проєктів;

- **Своп процентної ставки**, що дасть змогу банкам управляти процентним ризиком, а отже, стимулюватиме банки до розгортання кредитних програм для бізнесу та населення, а також до інвестицій на фондовому ринку.

- Для того, щоб дати можливість банкам у кризовий період сконцентрувати увагу та всі ресурси на кредитуванні, **Національний банк на період кризи запровадив низку регуляторних та наглядових послаблень, зокрема:**

- відтермінував формування буферів капіталу;
- надав додатковий час для подання та оприлюднення фінансової звітності;
- тимчасово зупинив проведення усіх видів виїзних перевірок і стрес-тестування банків.

Також Національний банк рекомендував банкам утриматися від виплати дивідендів щонайменше до жовтня 2020 року, щоб мати змогу використати всі вивільнені кошти для підтримання економіки. Крім того, пом'якшено вимоги до оцінки кредитного ризику – кредити, реструктуризовані через карантин, не матимуть негативного впливу на капітал банків.

2.5. Підтримання стійких темпів економічного зростання

Національний банк сприятиме стійкому економічному зростанню шляхом підтримання середовища з низькою та стабільною інфляцією в умовах плаваючого обмінного курсу. Це дасть змогу уникнути накопичення макроекономічних дисбалансів, підвищить запас міцності до зовнішніх потрясінь, що відповідно сприятиме стійкому економічному зростанню, тобто нівелюванню суттєвих відхилень річних змін реального ВВП від його потенційного рівня.

Досягнення цілі Національного банку щодо підтримки стійких темпів економічного зростання здійснюватиметься через комплекс заходів у межах монетарного режиму гнучкого інфляційного таргетування, спрямованих на ефективне функціонування механізму фінансового посередництва, нівелювання коливань обмінного курсу, викликаних дією тимчасових факторів, зростання рівня довіри до банківської системи та активну підтримку банківського кредитування економіки.

Заходи Національного банку щодо підтримки кредитування включатимуть активну взаємодію з Урядом України, зокрема з питань зниження кредитних ризиків банківської системи та структурної перебудови

економіки, що сприятиме підвищенню доступності кредитів для суб'єктів підприємництва та формування довгострокових інвестиційних ресурсів. Підвищення рівня кредитування та довіри до банківської системи стануть одними із факторів формування потужного внутрішнього ринку та підвищення стійкості економіки до шоків впливів, що в середньо- та довгостроковій перспективі забезпечуватиме надійне підґрунтя для збереження стабільної та низької інфляції.

Передбачувани, послідовні та зрозумілі для економічних агентів рішення з монетарної політики залишатимуться фундаментальною передумовою для поглиблення фінансової системи, формування в економіці достатнього обсягу довгострокових фінансових ресурсів прийнятної вартості. Внаслідок підтримання інфляції на відносно низькому рівні залишатиметься низькою інфляційна складова номінальних процентних ставок. Крім того, внаслідок наближення інфляційних очікувань до цілі щодо інфляції, а також зниження волатильності цін зменшуватиметься й премія за ризик, оскільки учасники фінансового ринку зможуть впевненіше прогнозувати майбутню вартість кредитних ресурсів. Це сприятиме активізації довгострокового інвестування у вітчизняну економіку та створенню робочих місць, буде поштовхом до інноваційної активності.

Ураховуючи те, що грошово-кредитна (монетарна) політика Національного банку лише створює умови для розвитку економіки України, але не може бути достатньою передумовою для сталого підвищення економічного потенціалу, критично важливим є подальше проведення структурних реформ і збереження зваженої фіскальної політики. Тому з метою забезпечення стійких темпів економічного зростання України Національний банк разом із Урядом України працюватиме над посиленням координації грошово-кредитної (монетарної) та бюджетно-податкової (фіскальної) політики, реалізації програм поліпшення доступу до кредитів, формування довгострокових інвестиційних ресурсів. Важливим елементом такої координації залишатиметься реалізація положень Меморандуму між Кабінетом Міністрів України та Національним банком України про взаємодію з метою досягнення стійкого економічного зростання та цінової стабільності. Водночас Національний банк дотримуватиметься зобов'язання уникати будь-яких форм фіскального домінування над монетарною політикою.

2.6. Посилення ефективності монетарної політики та розвиток фінансових ринків

Національний банк продовжить спрямовувати зусилля на посилення своєї інституційної спроможності щодо досягнення інфляційних цілей, забезпечення фінансової стабільності та стійких темпів економічного зростання. Зокрема, зусилля спрямовуватимуться на вдосконалення, у тому числі за рахунок упровадження найкращої міжнародної практики, таких аспектів режиму інфляційного таргетування:

підтримання суспільством і Урядом України цілі Національного банку щодо досягнення цінової стабільності з використанням режиму інфляційного таргетування;

адаптація монетарних інструментів до зміни умов функціонування фінансового ринку та сприяння його розвитку;

посилення аналітичного підтримання прийняття рішень із монетарної політики, зокрема щодо вдосконалення модельного інструментарію та проведення досліджень;

підвищення прозорості монетарної політики та вдосконалення комунікацій із суспільством для ефективного управління очікуваннями економічних агентів.

Особливу увагу Національний банк приділятиме питанням розвитку фінансових ринків для поглиблення механізму монетарної трансмісії та підтримання процесів економічного розвитку. Так, Національний банк докладатиме зусиль для сприяння розвитку фондового ринку, зокрема поглиблення ліквідності ринку державних цінних паперів та збільшення строковості таких паперів.

У разі доцільності Національний банк може проводити операції з державними цінними паперами на вторинному ринку, попередньо визначивши чіткі та прозорі критерії такої участі. Водночас у разі проведення операцій із державними цінними паперами на вторинному ринку Національний банк дотримуватиметься зобов'язання уникати будь-яких форм фіскального домінування над монетарною політикою. Для сприяння мінімізації витрат на обслуговування державного боргу Національний банк і надалі зосереджуватиме увагу на збереженні зрозумілої та передбачуваної монетарної політики.

З метою покращення трансмісійного механізму монетарної політики та створення умов для залучення довгострокових ресурсів в економіку Національний банк сприятиме розвитку інструментів хеджування процентного ризику, зокрема операцій своп процентної ставки, які

стимулюватимуть довгострокове кредитування, а також інструментів хеджування валютного ризику з метою зменшення вразливості суб'єктів економіки до курсових коливань та стимулювання трансформації довгострокових валютних ресурсів у гривневі. Також уживатимуться заходи щодо розвитку ринків небанківського кредитування, страхових та інших фінансових послуг, розбудови ефективної інфраструктури ринків капіталу та розвитку ліквідних ринків фінансових інструментів шляхом реалізації заходів, передбачених дорожньою картою Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року².

2.7. Комунікаційна політика Національного банку України

Комунікації Національного банку у сфері грошово-кредитної політики спрямовуватимуться на підвищення розуміння і довіри до неї та формування передбачуваного економічного середовища для всіх учасників економічних відносин. Національний банк максимально оперативно і повно розкриватиме інформацію про цілі, принципи, заходи і результати грошово-кредитної політики, оцінки економічного стану і перспектив його розвитку.

Комунікації Національного банку, що відповідають Стратегії комунікацій, вибудовуватимуться згідно з такими принципами:

ефективності, прозорості, проактивності, регулярності та рівного доступу до інформації – результати та обґрунтування прийнятих Правлінням Національного банку рішень оголошуватимуться громадськості шляхом: публікацій пресрелізів на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку; проведення пресбрифінгів за участю Голови Національного банку, його заступників у день ухвалення рішення; публікацій Підсумків дискусії членів Комітету з монетарної політики на 11 день після ухвалення рішення щодо рівня ключової процентної ставки. Засідання Правління Національного банку з питань монетарної політики, на яких прийматимуться рішення щодо рівня ключової процентної ставки, проводитимуться за заздалегідь оголошеним графіком;

публічності – під час вироблення грошово-кредитної політики та оцінки її впливу на соціально-економічний розвиток України залучатиметься експертно-аналітична підтримка провідних вітчизняних та іноземних учених у галузі

---

² Затверджена рішенням Правління Національного банку України від 26 грудня 2019 року № 1010-рш.

економіки та фінансів; досвідчених фахівців банківського ринку та державного управління;

таргетованості та доступності сприйняття – під час проведення комунікацій щодо рішень з монетарної політики та оприлюднення Інфляційного звіту запроваджуватиметься багаторівневий підхід для цільових аудиторій різного рівня економічної обізнаності. Для аудиторії з меншим рівнем економічної обізнаності буде розширено спектр доступних для сприйняття матеріалів, що поширюватимуться через оптимальні для цих аудиторій канали комунікацій. Водночас і надалі здійснюватимуться регулярні комунікації з аудиторією з високим рівнем економічної обізнаності з метою інформування щодо поточного стану економіки та пояснення монетарної політики. А саме: проведення зустрічей з експертною спільнотою та учасниками грошово-кредитного ринку, конференц-колів з іноземними аналітиками, регулярних зустрічей із керівниками підприємств України, які беруть участь в опитуваннях щодо ділових очікувань тощо;

орієнтованості на майбутнє – у кожному пресрелізі наводитиметься відповідна “заява про наміри” щодо подальшої монетарної політики та щокварталу в межах макроекономічного прогнозу оприлюднюватиметься прогноз ключової процентної ставки;

відповідальності – у першому пресрелізі на початку кожного календарного року буде поінформовано про відповідність фактичного рівня інфляції цілі, причини його відхилення (у разі відхилення) та вплив прийнятих рішень з монетарної політики на динаміку інфляції протягом відповідного періоду. Також щомісяця оприлюднюватиметься коментар щодо співвідношення фактичного рівня інфляції з прогнозним, у якому пояснюватимуться причини відхилення за його наявності.

Додаток 2

до Порядку розроблення
Основних засад грошово-кредитної політики
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 10 розділу II)

Показники інфляції *

Показники	2018				2019				2020				2021				2022			
	квартал		рік		квартал		рік		квартал		рік		квартал		рік		квартал		рік	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
зміна за квартал																				
Індекс споживчих цін	3,5	0,7	1,2	3,9	2,4	1,2	-0,1	0,6	0,7	1,3	0,5	2,1	2,0	1,2	0,3	1,9	1,8	1,1	0,3	1,8
Базова інфляція	2,7	0,7	2,0	2,9	1,7	0,6	1,0	0,4	1,0	0,4	1,0	1,5	1,5	0,3	0,9	1,4	1,1	0,4	1,0	1,4
Сирі продовольчі товари	5,2	-2,5	-4,1	5,0	5,6	1,3	-3,3	0,5	7,5	-3,4	2,0	2,0	3,1	3,0	-4,0	2,5	3,0	2,3	-4,3	2,4
Адміністративні ціни	3,5	3,6	3,4	6,5	4,1	2,1	0,8	1,3	1,2	-0,1	2,5	3,8	2,5	1,9	2,7	2,5	2,5	1,8	2,5	2,0
Паливо	4,0	0,4	6,3	-1,8	-7,9	6,7	-4,9	-1,7	-7,5	-15,1	3,6	3,1	1,9	1,9	1,0	3,0	4,3	1,9	1,1	3,2
Індекс цін виробників	5,9	1,9	4,1	1,6	1,0	-2,1	1,3	-7,6	4,4	-2,3	2,2	2,0	1,9	1,6	1,1	0,6	1,7	1,6	1,0	0,6
зміна за останні 12 місяців																				
Індекс споживчих цін	13,2	9,9	8,9	9,8	8,6	9,0	7,5	4,1	2,3	2,4	3,1	4,7	6,0	5,9	5,7	5,5	5,3	5,2	5,1	5,0
Базова інфляція	9,4	9,0	8,7	8,7	7,6	7,4	6,5	3,9	3,1	3,0	2,9	4,0	4,6	4,4	4,3	4,2	4,2	3,7	3,8	3,9
Сирі продовольчі товари	23,3	5,2	0,8	3,3	3,6	7,8	8,6	3,9	-1,0	5,0	4,9	6,5	9,3	4,7	4,0	4,5	4,4	3,7	3,4	3,3
Адміністративні ціни	13,6	13,2	13,5	18,0	18,7	17,0	14,1	8,6	5,5	3,2	5,0	7,5	8,9	11,1	11,3	9,9	9,9	9,8	9,7	9,6
Паливо	18,9	18,1	22,7	9,1	-3,5	2,6	-8,2	-8,2	-7,7	-26,5	-20,0	-16,0	-16,0	-7,5	9,9	9,3	10,5	10,5	10,7	10,9
Індекс цін виробників	15,9	18,4	18,9	14,2	8,9	4,5	1,7	-7,4	-4,2	-4,6	-3,6	6,4	6,4	3,8	8,0	6,8	5,3	5,1	5,1	5,0

* починаючи з III кв. 2020 року - прогнози показники згідно з інфляційним звітом НБУ (липень 2020)

Додаток 3
до Порядку розроблення
Основних заклад грошово-кредитної політики
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 10 розділу II)

Реальний ВВП за категоріями кінцевого використання*

Показники	2018				2019				2020				2021				2022			
	квартал				квартал				квартал				квартал				квартал			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
ВВП	1,2	0,6	0,8	1,3	1,1	0,9	0,0	-0,3	-0,7	-10,0	4,0	3,6	0,6	0,6	0,6	0,6	1,2	1,2	1,2	1,2
Споживання	1,4	1,7	1,4	2,3	2,4	2,1	1,6	1,2	0,4	-11,4	0,1	5,3	2,1	1,5	1,1	0,7	0,8	1,2	1,4	1,5
Приватне**	2,0	2,1	2,5	2,7	3,4	2,9	2,2	1,7	0,9	-14,3	-0,5	5,5	3,1	1,9	1,1	0,5	1,1	1,4	1,6	1,8
Державне	-0,9	0,2	-3,1	0,5	-2,0	-1,4	-1,0	-1,5	-1,8	-1,1	2,9	3,8	-3,0	-0,5	0,8	1,4	-0,2	0,0	0,1	0,1
Інвестиції	3,3	5,5	1,5	3,4	3,4	2,2	5,7	3,7	-27,8	-6,2	12,4	9,2	2,0	0,5	1,1	1,2	1,9	2,4	2,7	2,9
Експорт	-2,7	1,2	-3,2	6,0	2,0	-0,2	5,0	-3,3	-0,3	-1,2	-7,8	3,5	0,9	5,9	-1,0	4,9	-1,6	2,6	-3,2	3,2
Імпорт	-4,6	1,4	2,6	2,8	0,4	3,4	0,1	-2,1	-4,5	-16,1	11,1	1,1	6,9	2,6	4,3	3,7	1,2	0,2	-0,7	-0,1
	Зміна порівняно з попереднім кварталом, % (сезонно скориговані дані)																			
ВВП	3,5	3,9	2,7	3,7	2,9	4,7	3,9	1,5	-1,3	-11,0	-7,4	-3,8	-1,4	9,1	5,5	2,5	3,1	3,7	4,2	4,8
Споживання	6,4	8,5	7,7	6,1	7,6	9,0	8,5	7,3	3,9	-8,4	-10,0	-6,1	-3,2	9,1	10,4	5,3	4,2	3,8	4,2	4,9
Приватне**	8,4	7,3	11,2	9,0	11,8	13,0	9,8	10,8	6,9	-9,2	-11,6	-8,2	-5,2	10,5	12,3	6,9	4,7	4,2	4,7	6,0
Державне	-0,6	13,1	-7,3	-4,1	-7,9	-5,6	2,1	-6,8	-9,7	-5,2	-1,5	3,8	7,3	3,2	1,0	-1,3	1,5	2,0	1,3	0,0
Інвестиції	22,2	19,8	15,1	13,1	16,5	6,7	13,2	18,6	-21,4	-23,6	-20,3	-15,8	22,4	27,3	13,7	4,9	4,8	6,8	8,5	10,3
Експорт	-2,0	0,9	-4,2	0,5	6,8	3,9	12,7	3,1	0,9	0,1	-12,1	-6,0	-4,7	2,0	9,5	11,0	8,3	4,8	2,5	0,9
Імпорт	0,9	3,8	4,4	2,7	6,9	9,9	7,3	2,4	-4,0	-21,5	-12,9	-10,0	1,5	23,2	15,7	18,6	12,4	9,7	4,4	0,6
	Зміна порівняно з відповідними кварталами, %																			
ВВП	3,5	3,7	3,2	3,4	2,9	3,9	4,3	3,2	-1,3	-6,4	-6,8	-6,0	-6,0	-1,4	3,9	4,6	4,0	3,1	3,4	3,7
Споживання	6,4	7,5	8,1	7,1	7,6	8,4	8,8	8,1	3,9	-2,5	-5,1	-5,4	-5,4	-3,2	2,8	5,3	5,3	4,2	4,0	4,0
Приватне**	8,4	7,8	9,4	9,0	11,8	12,4	11,3	11,3	6,9	-1,4	-5,1	-6,0	-6,0	-5,2	2,3	5,6	6,0	4,7	4,4	4,5
Державне	-0,6	6,1	2,9	-0,1	-0,1	-7,9	-6,7	-4,9	-4,9	-7,4	-5,5	-2,8	-2,8	7,3	5,1	3,7	2,2	1,5	1,8	1,1
Інвестиції	22,2	20,8	17,3	16,6	16,5	10,9	10,1	14,2	-21,4	-23,7	-22,4	-20,0	-20,0	22,4	25,0	20,5	14,5	4,8	5,9	6,9
Експорт	-2,0	-0,6	-1,8	-1,3	-1,3	6,8	8,5	6,7	0,9	0,5	-4,2	-4,7	-4,7	-4,7	-1,4	2,4	4,5	8,3	6,5	5,0
Імпорт	0,9	2,3	4,1	3,0	6,9	8,4	8,5	6,3	-4,0	-12,7	-12,8	-12,0	-12,0	1,5	11,2	17,9	14,6	12,4	11,0	8,5

* починаючи з II кв. 2020 року - прогнози показаних згідно з Інформаційним звітом НБУ (липень 2020)
** без урахування споживчих витрат некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства.

Додаток 5

до Порядку розроблення

Основних засад грошово-кредитної політик
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 10 розділу II)

Бюджет сектору загального державного управління (за класифікацією МВФ)*

Показники	млрд. грн.					% ВВП				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Доходи СЗДУ										
у т. ч. зі зведеного бюджету	1 412,3	1 563,3	1 441,2	1 720,7	1 876,5	39,7	39,3	36,9	40,0	39,8
Податкові надходження	1 184,3	1 289,8	1 157,5	1 385,9	1 509,6	33,3	32,5	29,6	32,2	32,0
у т. ч. зі зведеного бюджету	1 214,4	1 343,8	1 253,7	1 534,6	1 677,1	34,1	33,8	32,1	35,7	35,6
Неподаткові надходження	986,3	1 070,3	970,0	1 199,8	1 310,2	27,7	26,9	24,8	27,9	27,8
з них - надходження від НБУ	192,7	212,9	181,5	178,1	190,4	5,4	5,4	4,6	4,1	4,0
з них - надходження від НБУ	44,6	64,9	42,7	12,5	10,0	1,3	1,6	1,1	0,3	0,2
Видатки СЗДУ										
у т. ч. зі зведеного бюджету (без кредитування)	1 487,7	1 652,5	1 734,2	1 894,6	2 019,7	41,8	41,6	44,3	44,1	42,9
Поточні видатки	1 250,2	1 372,4	1 445,2	1 556,6	1 649,5	35,1	34,5	37,0	36,2	35,0
з них - обслуговування боргу	1 341,7	1 491,8	1 581,3	1 737,8	1 856,6	37,7	37,5	40,4	40,4	39,4
Капітальні видатки	116,9	120,8	139,9	151,4	164,5	3,3	3,0	3,6	3,5	3,5
Кредитування	144,2	156,0	148,8	153,9	160,1	4,0	3,9	3,8	3,6	3,4
з них - обслуговування боргу	1,9	4,8	4,0	3,0	3,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Загальний баланс СЗДУ										
Баланс зведеного бюджету	-75,4	-89,2	-293,0	-173,9	-143,2	-2,1	-2,2	-7,5	-4,0	-3,0
Первинне сальдо	-67,8	-87,3	-291,7	-173,7	-143,0	-1,9	-2,2	-7,5	-4,0	-3,0
Фінансування НАК "Нафтогаз"	49,1	33,5	-151,8	-22,3	21,5	1,4	0,8	-3,9	-0,5	0,5
Фінансування НАК "Нафтогаз"	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Загальний баланс та фінансування НАК "Нафтогаз"	-75,4	-89,2	-293,0	-173,9	-143,2	-2,1	-2,2	-7,5	-4,0	-3,0
Рекапіталація банків та інше фінансування	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* Починаючи з 2020 року - прогнозні показники згідно з інфляційним звітом НБУ (липень 2020)

Додаток 6
до Порядку розроблення
Основних засад грошово-кредитної політики
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 10 роз'яду 01)

Монетарні показники*

Показники	На кінець періоду, млн. грн.																		
	2019				2020				2021				2022						
	І	II	III	IV	І	II	III	IV	рік	І	II	III	IV	рік	І	II	III	IV	рік
Чисті міжбанківські депозити (за програмними курсом ТМ ІМФФ**)	279 841	293 146	334 322	439 563	377 709	408 086	409 463	416 776	416 776	433 089	444 139	457 783	481 430	481 430	490 424	515 325	529 067	530 897	530 897
Чисті внутрішні активи (за програмним курсом ТМ ІМФФ**)	143 874	151 938	106 688	37 927	37 927	37 927	37 927	37 927	159 944	125 505	128 702	139 821	115 310	115 310	97 053	78 277	68 902	86 656	86 656
Чистий внутрішній кредит	247 925	279 280	254 463	184 533	175 649	147 448	166 466	163 405	163 405	137 808	126 778	126 729	106 967	106 967	94 593	81 800	80 311	110 288	110 288
Чисті вимоги до централних органів державного управління	252 605	269 448	263 393	309 372	242 733	203 005	293 323	326 558	326 558	304 788	282 877	264 493	242 723	242 723	233 133	214 115	195 499	244 773	244 773
Чисті вимоги до інших державних корпорацій	-5 067	9 485	-9 230	-126 166	-68 014	-56 707	-129 970	-169 542	-169 542	-177 272	-170 239	-155 724	-174 211	-174 211	-179 792	-179 125	-165 786	-188 819	-188 819
Грошова база (резервні кошти)	423 715	445 065	441 010	477 491	477 491	481 847	532 652	576 320	576 320	558 594	572 842	577 605	596 540	596 540	587 478	593 602	597 968	617 553	617 553
Резервні кошти в обігу поза банками (МО)	343 510	359 157	358 502	364 366	364 366	389 290	448 567	473 266	473 266	479 319	473 266	473 266	479 319	479 319	489 476	486 429	485 644	500 514	500 514
Резервні кошти банків та інші кошти	80 205	85 928	82 509	93 124	93 124	92 557	84 065	90 200	97 000	97 000	97 591	104 340	107 231	107 231	108 000	107 185	112 324	117 039	117 039
Готівкові кошти в касі банків	31 890	34 611	32 498	40 675	40 675	34 934	37 703	39 426	43 724	43 724	40 916	41 092	43 357	43 357	45 406	44 140	47 895	51 327	51 327
Інші кошти (у т.ч. кореспондентські рахунки)	48 315	51 317	50 011	52 449	52 449	57 623	46 362	50 774	53 276	53 276	54 313	56 395	58 997	58 997	61 452	63 032	64 429	65 713	65 713
Грошовий агрегат МЗ	1 253 059	1 288 974	1 305 255	1 438 313	1 438 313	1 517 138	1 610 504	1 667 893	1 719 394	1 719 394	1 716 126	1 780 443	1 834 158	1 903 817	1 925 358	1 964 517	2 000 783	2 105 513	2 105 513
Готівкові кошти в обігу поза банками (МО)	343 510	359 157	358 502	364 366	364 366	389 290	448 567	473 266	473 319	479 319	463 385	475 355	475 851	489 476	489 476	486 429	485 644	500 514	500 514
Депозити, що включаються в грошовий агрегат МЗ	909 549	929 817	946 753	1 073 947	1 073 947	1 127 848	1 161 937	1 194 627	1 246 075	1 240 075	1 252 741	1 305 088	1 358 283	1 414 341	1 435 882	1 478 088	1 515 139	1 605 000	1 605 000
у національній валюті	539 805	558 943	570 835	640 330	640 330	638 939	697 368	721 645	761 232	761 232	762 037	803 793	839 215	885 293	901 063	928 236	954 922	1 028 268	1 028 268
в іноземній валюті	366 105	367 636	372 844	409 925	409 925	490 778	461 883	469 927	475 852	475 852	488 713	498 436	516 275	526 257	526 257	549 900	560 216	576 732	576 732
Цінні папери, крім акцій, що включаються до МЗ	3 639	3 238	3 075	3 090	3 090	3 321	2 666	3 054	2 991	2 991	2 911	2 859	2 816	2 791	2 766	2 741	2 716	2 692	2 692
Швидкість обертання (на кінець року)	3,0	2,9	3,0	3,0	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4
Мультипликатор	2,8	2,8	2,8	3,0	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4
Зміна з початку року, %																			
Грошова база (резервні кошти)	-2,8	2,1	1,2	9,6	9,6	0,9	11,6	18,0	20,7	20,7	-3,1	-0,6	0,2	3,5	-1,5	-0,5	0,2	3,5	3,5
Готівкові кошти в обігу поза банками (МО)	-5,5	-1,2	-1,4	5,7	5,7	1,3	16,7	23,1	24,7	24,7	-3,3	-0,8	-0,7	2,3	-1,8	-0,6	-0,8	2,3	2,3
Грошовий агрегат МЗ	-1,9	0,9	2,2	12,6	12,6	5,5	12,0	16,0	19,5	19,5	-0,2	3,6	6,7	10,7	1,1	3,2	5,1	10,6	10,6
Зміна до відповідного періоду попереднього року, %																			
Грошова база (резервні кошти)	7,8	6,0	3,9	9,6	9,6	13,7	19,7	27,8	20,7	20,7	15,9	7,5	2,5	3,5	5,2	3,6	3,5	3,5	3,5
Готівкові кошти в обігу поза банками (МО)	6,7	4,4	3,2	5,7	5,7	13,3	24,9	32,0	24,7	24,7	19,0	6,0	0,5	2,1	3,7	2,3	2,1	2,3	2,3
Грошовий агрегат МЗ	7,7	6,3	4,5	11,6	11,6	12,6	21,1	24,9	19,5	19,5	13,1	10,4	10,0	10,7	10,7	12,2	10,3	9,1	10,6
Зміна до відповідного періоду попереднього року, %																			
Реальний ефективний обмінний курс гривні	-	-	-	15,5	-	-	-	-	0,6	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0
Номинальний ефективний обмінний курс гривні	-	-	-	10,6	-	-	-	-	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-2,7

* починаючи з III кв. 2020 року - пролонговані показники жієро з інфляційними витією (ІВІ) (липень 2020)

** Прогноз за курсом програми SBA від червня 2020 року.

Додаток 7

до Порядку розроблення
Основних засад грошово-кредитної політики
та здійснення контролю за її проведенням
(пункт 10 розділу II)

Прогнози динаміки монетарних показників і основних макропоказників економічного та соціального розвитку України на наступний рік та середньострокову перспективу (до 5 років)

Показники	2020		2021		2022	
	Уряду України *	НБУ**	Уряду України *	НБУ**	Уряду України *	НБУ**
Інфляція (індекс споживчих цін):						
грудень до грудня попереднього року, у відсотках	5,9	4,7	7,3	5,5	6,2	5,0
у середньому до попереднього року, у відсотках	2,8	2,9	8,1	5,8	6,7	5,2
Інфляція (індекс цін виробників промислової продукції, грудень до грудня попереднього року), у відсотках	4,6	6,4	8,7	5,3	8,0	5,0
Валовий внутрішній продукт:						
номінальний, млрд гривень	3975	3910	4506	4300	5089	4710
реальний, у відсотках до попереднього року	-4,8	-6,0	4,6	4,0	4,3	4,0
Сальдо торговельного балансу, млн. доларів США	-5375	-3202	-10416	-12008	-13643	-14893
Експорт товарів і послуг:						
млн доларів США	58468	60084	60175	62943	64018	65753
у відсотках до попереднього року	-7,9	-5,3	2,9	4,8	6,4	4,5
Імпорт товарів і послуг:						
млн доларів США	63843	63286	70591	74952	77661	80646
у відсотках до попереднього року	-16,0	-16,7	10,6	18,4	10,0	7,6
Міжнародні резерви, млрд доларів США		29,8	-	32,7	-	32,7
Приріст грошової бази (резервних коштів), у відсотках		20,7	-	3,5	-	3,5
Приріст грошового агрегату М3, у відсотках		19,5	-	10,7	-	10,6
Прибуток прибуткових підприємств, млрд гривень	862,8	-	911	-	1034,6	-
Фонд оплати праці найманих працівників і грошового забезпечення військовослужбовців, млрд гривень	1136	-	1417	-	1612	-
Середньомісячна заробітна плата працівників, бруто:						
номінальна, у гривнях	11254	10935	13632	12511	15414	13755
приріст, скоригований на індекс споживчих цін, у відсотках до попереднього року	4,3	1,3	12,1	8,1	6,0	4,5
Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15 – 70 років, млн. Осіб	16,3	-	16,4	-	16,7	-
Рівень безробіття населення у віці 15 – 70 років за методологією МОТ, у відсотках до економічно активного населення відповідного віку	9,4	10,0	9,2	9,0	8,5	8,8
Приріст продуктивності праці, у відсотках до попереднього року	-3,3	-	4,4	-	2,4	-

* - згідно "Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021 – 2023 роки", схваленого КМУ 29.07.2020

** - Інфляційний звіт (липень 2020)